



Pers en Voorlichting

Gerecht van de Europese Unie  
**PERSCOMMUNIQUÉ nr. 97/18**

Luxemburg, 3 juli 2018

Arrest in de gevoegde zaken T-379/10 RENV  
Keramag Keramische Werke GmbH e.a./Commissie en T-381/10 RENV  
Sanitec Europe Oy/Commissie

**Het Gerecht handhaaft de geldboete van 57 miljoen EUR die in het kader van de mededingingsregeling op de markt van badkamersanitair is opgelegd aan Sanitec Europe en haar dochtermaatschappijen**

Bij besluit van 23 juni 2010<sup>1</sup> heeft de Commissie geldboeten van in totaal meer dan 622 miljoen EUR opgelegd aan 17 fabrikanten van badkamersanitair, omdat zij hadden deelgenomen aan een enkele voortdurende inbreuk in de sector badkamersanitair. Volgens de Commissie hebben deze ondernemingen in verschillende tijdvakken tussen 16 oktober 1992 en 9 november 2004 met regelmaat deelgenomen aan mededingingsverstorende bijeenkomsten op het grondgebied van België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Nederland en Oostenrijk. De Commissie heeft vastgesteld dat de coördinatie van jaarlijkse prijsverhogingen en andere prijsstellingsfactoren, alsook de openbaarmaking en de uitwisseling van commercieel gevoelige informatie door deze ondernemingen een kartel vormden. Volgens de Commissie betrof deze inbreuk de volgende producten: kranen en fittingen, douchewanden en hun accessoires en keramische producten.

Meerdere vennootschappen die de Commissie een sanctie had opgelegd, hebben beroep ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie met een verzoek tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie en/of verlaging van de opgelegde geldboeten. Bij arresten van 16 september 2013<sup>2</sup> heeft het Gerecht de beroepen van bepaalde vennootschappen<sup>3</sup> verworpen en het besluit van de Commissie voor de andere vennootschappen deels nietig verklaard en, in bepaalde gevallen, de hun opgelegde geldboeten verlaagd of ingetrokken.<sup>4</sup> Wat meer bepaald de geldboeten ten bedrage van 57,69 miljoen EUR betreft die waren opgelegd aan Sanitec Europe en haar toenmalige dochtermaatschappijen (namelijk de vennootschappen Keramag Keramische Werke, Koralle Sanitärprodukte, Koninklijke Sphinx, Allia, Produits Céramiques de Touraine en Pozzi Ginori), heeft het Gerecht de geldboeten van 7,11 miljoen EUR die waren opgelegd aan Allia en Produits Céramiques de Touraine nietig verklaard en bijgevolg het bedrag van de hoofdelijk aan de Sanitecgroep opgelegde geldboeten verlaagd (waardoor dit bedrag van 57,69 naar 50,58 miljoen EUR is gedaald).

De Commissie heeft het arrest van het Gerecht betreffende Sanitec Europe en haar dochtermaatschappijen voor het Hof van Justitie betwist. Het Hof heeft dit arrest bij arrest van 26 januari 2017<sup>5</sup> deels vernietigd en deels voor een nieuwe uitspraak terugverwezen naar het

<sup>1</sup> Besluit van de Commissie C(2010) 4185 definitief van 23 juni 2010 inzake een procedure op grond van artikel 101 VWEU en artikel 53 van de EER-overeenkomst (zaak COMP/39092 – Badkamersanitair).

<sup>2</sup> Zaken: [T-364/10](#), [T-368/10](#), [T-373/10](#), [T-374/10](#), [T-382/10](#) et [T-402/10](#), [T-375/10](#), [T-376/10](#), [T-378/10](#), [T-380/10](#), [T-386/10](#), [T-379/10](#) et [T-381/10](#), [T-396/10](#), [T-408/10](#), [T-411/10](#), [T-412/10](#), zie PC nr. [108/13](#).

<sup>3</sup> Namelijk Masco (Verenigde Staten), Mamoli Robinetteria (Italië), Zucchetti Rubinetteria (Italië), Rubinetteria Cital (Italië), Aloys F. Dornbracht (Duitsland), Hansa Metallwerke e.a. (Duitsland), Laufen Austria (Oostenrijk), Villeroy & Boch Austria (Oostenrijk), Villeroy et Boch (Frankrijk) en Villeroy & Boch –Belgium (België).

<sup>4</sup> Namelijk Keramag Keramische Werke (Duitsland), Koralle Sanitärprodukte (Duitsland), Koninklijke Sphinx (Nederland), Allia (Frankrijk), Produits Céramiques de Touraine (PCT, Frankrijk), Pozzi Ginori (Italië), Sanitec Europe (Finland), Wabco Europe (België), Wabco Austria (Oostenrijk), Trane (Verenigde Staten), Ideal Standard Italia (Italië), Ideal Standard (Duitsland), Roca Sanitario (Spanje), Roca (Frankrijk), Villeroy & Boch (Duitsland), Duravit (Duitsland, Frankrijk en België).

<sup>5</sup> Arrest van het Hof van 26 januari 2017, Commissie/Keramag Keramische Werke e.a. ([C-613/13 P](#), zie tevens PC nr. [8/17](#)).

Gerecht. Het Hof heeft in wezen geoordeeld dat het Gerecht op het punt van de deelname van Allia en Produits Céramiques de Touraine aan de mededingingsregeling het motiveringsvereiste en de regels op het gebied van de bewijsvoering heeft geschonden, met name door het besluit van de Commissie en het bewijsmateriaal niet volledig te onderzoeken, af te zien van een onderzoek van de bewijswaarde van bepaalde bewijsstukken die in het besluit van de Commissie waren genoemd en niet na te gaan of deze bewijsstukken zich, globaal beschouwd, wederzijds konden versterken.

In het arrest van vandaag onderzoekt het Gerecht opnieuw, overeenkomstig het arrest van het Hof van 26 januari 2017, de bewijskracht van de bewijsstukken inzake de deelname van Allia en Produits Céramiques de Touraine aan de mededingingsregeling inzake de prijzen van keramische producten in Frankrijk.

In het kader van dit nieuwe onderzoek komt het Gerecht terug op de analyse in zijn arrest van 16 september 2013. Het is namelijk van oordeel dat de bewijsstukken die het moest onderzoeken, in hun geheel genomen, aantonen dat sprake is van deelname van Allia en Produits Céramiques de Touraine aan de verweten mededingingsregeling.

Het Gerecht erkent dus dat de Commissie Allia en Produits Céramiques de Touraine terecht geldboeten van 7,11 miljoen EUR heeft opgelegd. Uiteindelijk handhaaft het Gerecht de geldboete van 57,69 miljoen EUR die aan de Sanitecgroep is opgelegd.

**Mededingingsregeling op het gebied van badkamersanitaire – Overzichtstabel van de aan de Sanitecgroep opgelegde geldboeten**

| <u>Vennootschappen</u>                                  | <u>Door de Commissie opgelegde geldboeten</u>                           | <u>Beslissing van het Gerecht</u>                                                       | <u>Beslissing van het Hof</u>                | <u>Beslissing van het Gerecht na verwijzing</u>                                  |
|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Keramag Keramische Werke</b> (Duitsland)             | 9,87 miljoen EUR aan Sanitec Europe                                     | Gedeeltelijke nietigverklaring                                                          | Vernietiging van het arrest                  | Verwerping van het beroep                                                        |
| <b>Koralle Sanitärprodukte</b> (Duitsland)              | 26,07 miljoen EUR hoofdelijk opgelegd aan Keramag en Sanitec Europe     | Geldboeten voor Allia en PCT nietig verklaard                                           | Terugverwijzing van de zaak naar het Gerecht | Handhaving van de geldboeten die oorspronkelijk door de Commissie waren opgelegd |
| <b>Koninklijke Sphinx</b> (Nederland)                   | 1,40 miljoen EUR hoofdelijk opgelegd aan Sphinx en Sanitec Europe       | Hoofdelijk bedrag van de geldboete verlaagd van 57,69 miljoen EUR tot 50,58 miljoen EUR | <a href="#">C-613/13 P</a>                   | <a href="#">T-379/10 RENV</a>                                                    |
| <b>Allia</b> (Frankrijk)                                | 4,58 miljoen EUR hoofdelijk opgelegd aan Allia en Sanitec Europe        | <a href="#">T-379/10</a>                                                                |                                              | <a href="#">T-381/10 RENV</a>                                                    |
| <b>Produits Céramiques de Touraine</b> (PCT, Frankrijk) | 2,53 miljoen EUR hoofdelijk opgelegd aan PCT, Allia en Sanitec Europe   | <a href="#">T-381/10</a>                                                                |                                              |                                                                                  |
| <b>Pozzi Ginori</b> (Italië)                            | 4,52 miljoen EUR hoofdelijk opgelegd aan Pozzi Ginori en Sanitec Europe |                                                                                         |                                              |                                                                                  |
| <b>Sanitec Europe</b> (Finland)                         | 5,23 miljoen EUR hoofdelijk opgelegd aan Koralle en Sanitec Europe      |                                                                                         |                                              |                                                                                  |
|                                                         | 3,50 miljoen EUR aan Koralle                                            |                                                                                         |                                              |                                                                                  |

**NOTA BENE:** Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

**NOTA BENE:** Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

---

*Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.*

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170